

800020 - Programació de l'ensenyament de l'Activ. física i l'Esport

Curs acadèmic 2019-20

Facultat: Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Lleida

Titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

Matèria: Educació

Departament: Fonaments de la motricitat i el seu ensenyament

Idiomes: Català, Castellà

Extensió: 2on Semestre **Curs:** 2n

Tipologia: Bàsica

Crèdits ECTS: 6.00

Professorat

Rosa Rodriguez Arregui. (rrodriguez@inefc.es)

Eloísa Lorente Catalan. (elorente@inefc.es)

Assignatura en el conjunt del pla d'estudis

La major part de les sortides professionals dels graduats en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, encara que en àmbits diferents, impliquen una intervenció directa en què es donen situacions d'ensenyament/aprenentatge a partir de la interacció professorat/alumnat. A l'assignatura de primer "Pedagogia i principis didàctics de l'activitat física i l'esport" ja s'hauran vist les diferents variables que influeixen en qualsevol procés d'ensenyament-aprenentatge d'activitat física i esport així com els elements a tenir en compte alhora de dur a terme una sessió. L'ordenació i l'establiment d'una determinada relació dels diferents elements que intervenen en el procés didàctic, correspon a la programació, eix sobre el que es fonamenta l'assignatura que descriu aquest programa.

Seria un posicionament reduccionista i un error pensar que la programació és únicament aplicable a l'àmbit educatiu. Siguin quines siguin les finalitats de qualsevol proposta que utilitzi les activitats físiques i esportives com a intervenció (educació, entrenament, recreació o salut/teràpia) caldrà que prèviament a la pròpia intervenció, hi hagi una programació, ja que això suposa partir d'uns supòsits que guien el procés.

Els diferents continguts que componen aquesta assignatura seran tractats tant de forma pràctica com teòrica. Ja que es pretén que l'alumnat jugui un paper actiu en el seu procés de formació, mitjançant la seva implicació directa, analitzant programacions i aplicant els coneixements adquirits en l'elaboració de les seves pròpies programacions. Els diferents temes a tractar no es desenvoluparan necessàriament en l'ordre en que apareixen en el programa, sinó que vindran determinats per les necessitats detectades en els alumnes i les preguntes que sorgeixin de l'anàlisi del cas, a les que s'intentarà donar resposta des del marc teòric i des de l'experiència pràctica.

Recomanacions

Donada la importància de la relació entre els continguts teòrics i pràctics, així com de la capacitat de resolució de problemes derivats del procés de programació que tindran lloc en diferents moments de les sessions presencials, es recomana l'assistència i la participació activa en totes les sessions.

Igualment es recomana **haver llegit la documentació que apareix al camp virtual abans de l'inici de les sessions presencials i venir a classe amb les tasques encomanades en**

sessions anteriors.

Competències específiques

6- Planificar i avaluar els processos i programes de l'activitat física i de l'esport en l'ensenyament, l'entrenament, la salut, la gestió i la recreació

d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport

Competències generals

2.- Desenvolupar habilitats d'adaptació a noves situacions, resolució de problemes i treball autònom.

d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben.

4.- Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat en la intervenció professional.

b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport .

Objectius

Adoptar una perspectiva crítica i reflexiva a l'hora de dissenyar els processos d'ensenyament-aprenentatge de l'activitat física i l'esport.

Competències de l'objectiu:

6.d) *Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)*

4.b) *Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)*

2.d) *Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)*

Prendre les decisions necessàries davant el disseny de la intervenció en un procés d'ensenyament-aprenentatge particular.

Competències de l'objectiu:

6.d) *Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)*

4.b) *Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)*

2.d) *Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)*

Dissenyar i desenvolupar programacions per a diferents àmbits d'intervenció atenent al context i a les necessitats específiques que presentin els seus practicants.

Competències de l'objectiu:

6.d) *Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)*

4.b) *Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)*

2.d) *Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)*

Continguts

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1: APROXIMACIÓ A LA PROGRAMACIÓ DE PROCESSOS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: ELS ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3: APLICACIÓ DELS CONCEPTES ANTERIORS EN EL DISSENY D'UN NOU

PROCÉS D'E-A

Informació complementaria sobre els continguts:

Activitats formatives

Classes magistrals (teòriques i pràctiques) - 40.00%

- Classes magistrals
- Resolució de casos
- Resolució de problemes
- Exposicions i debats

Competències:

2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)

4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)

6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)

Preparació de temes i treballs - 26.70%

- Preparació de temes i treballs
- Elaboració, ampliació i redacció d'apunts
- Cerca i lectura de bibliografia especialitzada

Competències:

2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)

4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)

6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)

Tutories orientadores - 33.30%

- Disseny de programacions
- Estudi de casos
- Debats i reflexions
- Posada en comú de treballs

Competències:

2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)

6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)

4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)

Elaboració, ampliació i redacció d'apunts

Informació complementaria sobre les activitats formatives:

L'assignatura està estructurada com a una seqüència d'aprenentatge basada essencialment en la resolució de problemes i en l'anàlisi de casos.

L'assignatura es desenvoluparà mitjançant sessions teòric-pràctiques, aplicant els continguts

conceptuals en un context d'experiència pràctica (elaboració de programacions). Es buscarà la intervenció activa en les sessions i es portarà a terme un seguiment tutoritzat del treball de l'alumnat.

Activitats d'avaluació

Examen teòric-pràctic - 20.00%

Es realitzaran 2 proves escrites al llarg de l'assignatura. Cada prova té un valor del 10%. Cap d'aquestes és recuperable. Es farà la mitjana de les dues proves havent-se de superar al final amb un mínim de 5 sobre 10 per poder optar a aprovar l'assignatura.

Competències:

- 2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)*
- 4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)*
- 6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)*

Correcció a cegues - 10.00%

Cada equip corregirà a cegues un treball de la segona entrega (2a fase) mitjançant un instrument d'avaluació proporcionat per l'equip docent. El professorat valorarà les correccions dels diferents equips, no el treball presentat.

Competències:

- 2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)*
- 4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)*
- 6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)*

Defensa de treballs o memòries - 40.00%

Cada equip realitzarà una exposició del treball. Es sortejarà tant l'equip que exposarà com el contingut de la presentació que cada component de l'equip realitzarà. Encara que l'exposició és per equips, la qualificació és individual.

Encara que té un valor del 40%, no té recuperació donat que s'entén que es tracta d'una prova **pràctica** i així ha de ser considerada.

Tenint en compte la idea prèvia i d'acord al punt 2 de l'article 1.2. Avaluació de la Normativa d'avaluació de la UdL, entenem que és d'aplicació el que ressaltem amb negreta a la següent norma: **"Té dret a recuperar qualsevol activitat d'avaluació igual o superior al 30% de la nota final en una assignatura o matèria, exceptuant-ne les pràctiques de l'assignatura, si s'escauen"**

Criteris d'avaluació i qualificació:

- a) Comunicar els continguts del treball de forma clara i concisa, i ajustats als diferents apartats del treball.
- b) Utilitzar un llenguatge adient al context.
- c) Demostrar el coneixement relacionat amb les competències relatives a aquesta prova.
- d) Demostrar la coherència dels diferents apartats de la programació.
- e) Respondre a les preguntes dels companys i equip docent de manera argumentada i fonamentada.

Competències:

- 6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)*
- 4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació*

de l'activitat física i de l'esport (generals)

2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)

Presentació de treballs o memòries - 30.00%

Aquesta programació s'elaborarà per fases:

1ª Fase: Diagnòstic inicial: anàlisi del context i de les característiques de la població a qui va adreçada la programació i disseny contextualitzat de la programació a nivell de mes/quinzena.

2ª Fase: Seqüència didàctica i sessió.

3ª Fase: Entrega del treball complert amb totes les millores realitzades a partir dels feed-backs GRUPALS donats pel professorat durant les activitats formatives realitzades a classe i a tutories (voluntàries) i correccions a cegues dels companys. Aquests canvis s'hauran de remarcar amb un color diferent del presentat.

Criteris d'avaluació i qualificació de la programació:

- Contemplar tots els apartats vistos a classe seguint les directrius donades per l'equip docent.
- Respectar els criteris de qualitat de la programació (coherència, adequació, rellevància i viabilitat).
- Realitzar la pròpia autocrítica de la proposta (punts forts i febles) en funció dels criteris de qualitat de la programació.
- Realitzar l'avaluació de la implicació tant personal com de la resta de membres de l'equip.

Només es qualifica la 3ª entrega.

Encara que té un valor del 30%, no té recuperació donat que s'entén que es tracta d'una prova **pràctica** i així ha de ser considerada.

Tenint en compte la idea prèvia i d'acord al punt 2 de l'article 1.2. Avaluació de la Normativa d'avaluació de la UdL, entenem que és d'aplicació el que ressaltem amb negreta a la següent norma:

"Té dret a recuperar qualsevol activitat d'avaluació igual o superior al 30% de la nota final en una assignatura o matèria, exceptuant-ne les pràctiques de l'assignatura, si s'escauen".

Competències:

6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)

4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)

2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)

Informació complementària sobre les activitats d'avaluació:

L'avaluació serà continuada i formativa. Per seguir-la cal assistir com a mínim al 80% de les sessions pràctiques i fer les tasques que es vagin indicant durant el procés formatiu. També cal tenir un informe favorable en l'avaluació que faran els diferents membres de cada equip sobre la implicació dels altres components d'aquest en la realització del treball.

En els casos que durant el procés no es segueixi aquesta avaluació continuada, l'avaluació consistirà en 1) una prova escrita sobre aprenentatges teòrics (25%) i 2) Resolució d'un cas pràctic proporcionat pel professorat a partir del qual s'hagi de dissenyar la programació (75%). Això no eximeix de la responsabilitat d'assistir al 80% de les practiques.

CONDICIONS GENERALS PER A TOTES LES ACTIVITATS D'AVALUACIÓ:

- L'equip docent es reserva el dret de poder fer les modificacions que consideri pertinents per afavorir el procés d'aprenentatge de l'alumnat durant el transcurs de l'assignatura. Aquestes es faran arribar via coopera..

- Treballs escrits: el fet de copiar parts o pàgines completes d'altres treballs (d'un altre alumne/a o exalumne/a) llibres, pàgines webs, etc. Suposa el suspens directe.
- Les faltes d'ortografia suposaran baixar la nota global de l'assignatura.
- L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria (com a mínim al 80%) per l'alumnat de 1ª convocatòria, l'incompliment d'aquest requisit (sense presentar un justificant vàlid) implica la impossibilitat de ser avaluat.

PER APROVAR L'ASSIGNATURA CAL QUE:

- a. El treball es presenti en la data, hora i manera indicada pel professorat
- b. Tenir una valoració positiva dels integrants del seu equip en relació a la seva implicació en el treball.
- c. Per aprovar l'assignatura cal superar la nota de 5 sobre 10 en cadascuna de les diferents evidències.
- d. Assistència del 80% (alumnes 1a convocatòria) a les sessions considerades pràctiques (com ara les sessions de Defenses de les Programacions).

SEGONA I SEGÜENTS CONVOCATORIES

Dos opcions per a l'avaluació:

- I. Avaluació Continuada (mateixes condicions a les descrites prèviament), ó
- II. Avaluació Alternativa: per aquells que hagin cursat la primera convocatòria i vulguin optar a aquesta, les activitats son les següents:

Dos proves:

- 1) Prova escrita sobre aprenentatges teòrics (25%)
- 2) Resolució d'un cas pràctic proporcionat pel professorat a partir del qual s'hagi de dissenyar la programació. (75%)

Per aprovar l'assignatura mitjançant l'avaluació alternativa cal:

1. Superar la prova escrita amb un mínim de 5 sobre 10.
2. Superar l'activitat 2 amb un mínim de 5 sobre 10.

Competències de l'avaluació alternativa:

- 6.d) Planificar i desenvolupar programes d'activitat física i esport (específiques)
- 4.b) Organitzar amb eficàcia el procés d'intervenció professional en els diferents àmbits d'aplicació de l'activitat física i de l'esport (generals)
- 2.d) Adoptar una actitud respectuosa i a la vegada crítica amb els coneixements que es reben (generals)

Bibliografia i d'altres recursos

(durant el curs es proporcionaran recursos de webgrafia vinculats als continguts que es vagin tractant)

- Blández, J. (2000). *Programación de unidades didácticas según ambientes de aprendizaje*. Barcelona: INDE.
- Castejón, J. (2002). Consideraciones metodológicas para la enseñanza y el aprendizaje del deporte escolar. En *Tándem: Didáctica de la educación física* nº 7 (42-55).
- Devís, J. y Sánchez, R. (1996). La enseñanza alternativa de los juegos deportivos: antecedentes, modelos actuales de iniciación y reflexiones finales. En Moreno, J.A. y Rodríguez, P.L.

INEFCInstitut Nacional
d'Educació Física
de Catalunya
LleidaGeneralitat
de Catalunya

Programa assignatura

**Universitat
de Lleida**

- (1996). *Aprendizaje Deportivo*. Universidad de Murcia.
- Dietrich Martin, Klaus (2001). *Manual de metodología del entrenamiento deportivo*. Barcelona : Paidotribo.
 - Direcció General de Salut Pública (2007). *Guía de prescripción d'exercici físic per a la salut (PEFS)*. Barcelona, Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.
 - Fraile, A. (coord.) (2004). *Didáctica de la educación física: una perspectiva crítica y transversal*. Madrid : Biblioteca Nueva.
 - Gómez Pascual, P. (2010). Unidad didáctica: somos hábiles con el pie. *EFdeportes, revista digital*. Nº 140. Enero 2010.
 - González- González de Mesa, C. y Fernández-Río, J. (2003) La enseñanza del deporte desde una metodología cooperativa. En *Tándem: Didáctica de la educación física* nº 10 (93-100).
 - Hernández Alvarez, JL (2004). *La evaluación en Educación física: investigación y práctica en el ámbito escolar*. Barcelona: Graó.
 - López-Pastor, V. (coord.) (2006). *La evaluación en Educación Física: revisión de los modelos tradicionales y planteamiento de una alternativa: la evaluación formativa y compartida*. Buenos Aires: Miño y Dávila.
 - Monjas, R. (2008). *Iniciación Deportiva en la escuela por el modelo comprensivo*. Buenos Aires: Miño Dávila.
 - Morante, J.C. (1995). Análisis de las diferentes estrategias de iniciación Deportiva en el fútbol. *Revista de entrenamiento Deportivo*, 3, 19-24.
 - Pérez-Pueyo, A. (coord.) (2011). *El fútbol: una propuesta para todos desde la evaluación formativa en el marco del estilo actitudinal. Unidades didácticas en el marco del estilo actitudinal*. Madrid: Editorial CEP
 - Viciano, J.(2002). *Planificar en educación física*. Barcelona: INDE Publicaciones